

Večernik

Leto III. (X.), številka 269

Maribor, ponedeljek 25. novembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglas po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Clemenceau na zadnji poti

POGREB BREZ SPREMSTVA IN CERKVENIH OBREDOV. — KRSTA STOJI NAVPIČNO V GROBU, KI JE IZRAVNAN Z ZEMLJO. — PRIPROST SPOMENIK NAZNANJA, KJE POČIVA VELIKI FRANCOŠKI DRŽAVNIK.

PARIZ, 25. novembra. Danes se je vršil v smislu zadnje želje velikega pokojnika pogreb zemskih ostankov Clemenceaua čisto na tihem. Ob dveh ponoči so naložili krsto s truplom na mrtvaški avto, kateremu je sledilo še 5 avtomobilov z žalnimi gosti, sorodniki in znanci. Po ulicah, kjer je šel žalni sprevod, je policijsko ravnanstvo prepovedalo vsak promet.

Prava pogrebna svečanost pa je pričela šele danes opoldne v rojstnem

kraju slavnega državnika in sicer v nekem gozdiču, 23 km od La Roche sur Yol. Šofer pokojnika je tamkal izkopal grob, nakar so položili krsto s truplom v grob v navpični legi, kakor je zahteval Clemenceau sam.

Cerkvenih obredov ni bilo, ker je Clemenceau prepovedal udeležbo duhovnikov pri njegovem pogrebu. Na grob, ki je bil popolnoma izravnán, so položili granitni steber brez vsakega napisu, tudi brez imena pokojnika.

George Clemenceau

Iz Pariza je včeraj prišla vest, da je v noči od sobote na nedeljo ob 1.45 umrl eden izmed največjih Francozov vseh stoletij, George Clemenceau, znan pod imeni »Tiger«, »Organizator zmage«, »Rešitelj domovine«, v 89. letu starosti. Mož redkih sposobnosti in velike energije. Cela Francija je zavita v žalost, državne zastave vise v znak žalosti na pol droga, Clemenceaujevo truplo pa prepeljavajo menda že danes v njegovo ljubljeno rodno pokrajino Vandejo, kjer bo po svoji želji, ki jo je izrekel kratko pred smrtjo, položen brez oficijelnih svečanosti v rodbinsko grobnico poleg svojega očeta in sicer tako, da bo stala krsta navpik. Zakaj, tudi to je zahteval tik pred smrtjo, češ, da hoče tudi še mrtev stati ravno pokoncu, kakor je stal donosno vzravnán celo življenje, tako fizično kakor tudi duševno v vsem svojem dejanju in nehanju.

Rojen 28. sept. 1841 v Vandeeji, je študiral v Parizu medicino baš že v zadnjih dneh francoskega cesarstva. Kot revolucionar bi imel biti aretirán, a je pobegnil v Ameriko, kjer se je preživljal s poučevanjem francoščine. Tam se je tudi oženil z Američanko, ki mu je rodila troje otrok. Po padcu cesarstva se je vrnil v Pariz in se posvetil novinarskemu in političnemu delovanju. Prišel je tudi v parlament in glasoval tam proti frankfurtskemu miru, kojega rušenje je postalo cilj njegovega življenja. Njegova beseda, pisana ali izgovorjena, je bila vsikdar odločna in ostra. Postal je kmalu znan kot rušilec ministrov in kabinetov. Leta 1906. je postal tudi sam minister notranjih zadev, a je padel 1. 1909. pri obrambi ministra vojne mornarice Picarda. Odšel je nato na dolgo potovanje v južno Ameriko. Leta 1912. pri volitvi predsednika je nasprotoval kandidaturi Poincareja, nato pa se je umaknil iz politike in delal še žurnalistično s svojim časopisom »L'homme libre«.

Po izbruhu svetovne vojne je ves francoski tisk stal pod pritiskom cenzure, toda Clemenceau je v svojem listu brezobzirno razkrival pogrške vlade in vojnega sodstva. Ko so jeseni 1917. po boljševiški revoluciji v Rusiji, ki je centralnim silam omogočila, da vržejo celo vojsko z ruske na zapadno fronto, Francozi naperili svoje zadnje sile, takrat je cela Francija uprla svoj pogled zopet na Clemenceaua. Poincare, predsednik republike, ki ga je Clemenceau neprestano ostro napadal, je preko vseh osebnih razlogov pozval takrat 76letnega »tigra« na vodstvo vlade. Clemenceau je samo vprašal svojega zdravnika, če more še računati z dvema leti življenja. In ko mu je zdravnik to potrdil, je sprejel. Dal na si je že takrat napraviti močan »grup za slučaj, da bi mu misija ne uspela.

In z brezobzirno energijo je posegel vmes. Za ministre si je izbral ljudi, ki so samo slepo vršili njegove ukrepe. Vedel je, da rešitev domovine ni od-

Madžarska provocira Mala antanta

BUDIMPEŠTA, 25. novembra. Vlada je odredila jesensko rekrutacijo čisto po določilih nekdanje avstro-ogrske armade, s čemer je prekršila določbe trianonske mirovne pogodbe. Tukajšnji diplomatični krogi pričakujejo, da bo Mala antanta odgovorila na to z energično demaršo. Vrh tega se zatrijuje v diplomatičnih krogih, da hoče madžarska vlada s svojo zahtevo po odpravi medzavezniške vojaške kontrole obiti določbe trianonske mirovne pogodbe.

Pomorska razorožitvena konferenca

NEWYORK, 25. novembra. Predsednik ameriške delegacije za pomorsko razorožitveno konferenco v Londonu je zahteval od vlade izreden kredit v znesku 250.000 dolarjev. Ta zahteva je presenetila celo predsednika Hooverja. Kljub temu pa je vlada odobrila znesek, ker bo ameriška delegacija na konferenci največja in bo štela nič manj kot 70 članov.

Zasedanje druge internacionale

BRUSELJ, 25. novembra. Izvršilni odbor druge internacionale je sprejel včeraj resolucijo, v kateri protestira proti smrtnim obsodbam in justifikacijam v sovjetski Rusiji. Resolucija zahteva odpravo sedanjega režima kakor tudi boljše jamstva za zaščito delavstva. V drugi resoluciji pa se bavi z režimom na Litvanskem in zahteva likvidacijo tamkajšnje diktature.

visna od dolgotrajnih ministrskih konferenc, ampak samo od energične akcije. In čudotvorna je bila njegova energija. Mesto premalo odločnega Joffrea je postavil na čelo armade odločnega Focha; dal je pozapreti vse one, ki so malodušno govorili za sklenitev miru, med njimi celo bivšega ministrskega predsednika Caillauxa; uvedel je brezobzirno diktaturo na fronti in v ozadju; sam je obhodil fronto in držal v najspredejših položajih plameneče govore ob času najhujšega grmenja topov; izčistil je generalni štab, vsilil je svojo diktaturo tudi Angležem in Italijanom, ki se niso upali uprati.

Ko je na dan premirja bila z grmenjem topov naznanjena zmaga, je doživel »Organizator in oče zmage«, Clemenceau, v parlamentu v burbon-

Rusi za prevoz Marxa v Rusijo

BERLIN, 25. novembra. Sovjetska vlada se pogaja v Londonu za prevoz zemskih ostankov Karla Marxa v Moskvo, kjer naj bi bili pokopani na Rdečem trgu. Sorodniki Karla Marxa, čegar truplo počiva v Angliji, pa so protestirali proti temu, češ, da so sedanjim mogulom v Rusiji Marxove nauke onečastili.

Roparski napad na simplonski ekspresni vlak

ANGORA, 25. novembra. V bližini bolgarskega mesta Progroda je bil izvršen včeraj ponoči roparski napad na orijentski simplonski ekspresni vlak. Razbojniki so hoteli ustaviti vlak s streljanjem; toda vlakovodja je še povečal hitrost in tako rešil potnike iz mučnega položaja. Na prvi prihodnji postaji je bil dogodek javljen oblastim, vendar je ostalo zasledovanje razbojnikov brez uspeha.

Zverinski zločin

MADRID, 25. novembra. V San Jordanu se je dogodil zločin, ki je po grozovitosti in okolščinah, pod katerimi je bil izvršen, gotovo brez primeren način umoril 25letno gospo Palmer in njenega dveletnega otroka. Na truplih obeh je kar mrgolelo bodljajev z bodalom. Morilec je obema žrtvama potem še odrezal glavi. Mož Palmerjeve je imel intimne odnose z materjo mladega morilca in se je hotel na

ski palači ovacije, kakoršne niso nikdar prej in nikdar pozneje tam odmevale. Njegovo ime je bilo na ustih vseh. Od vseh strani so prihajale neštete deputacije, mesta so ga imenovala svojim častnim občanom, francoska Akademija Znanosti ga je imenovala svojim članom, na predlog Wilsonov je bil izvoljen predsednikom Vrhovnega zavezniškega sveta in je diktiral mirovne pogoje v Versaillesu, St. Germainu in Neuillyju. Bil je neomejen diktator in krmar državne ladje in več kot poldrugo leto niso potihnile himne na Clemenceauja.

Ko pa so bile leta 1920. nove volitve predsednika francoske republike in je nastopil kot kandidat, je propadel proti Deschanelu. Poznavalci razmer pravijo, da ga Francozi niso hoteli voliti, ker so vkljub spoštovanju do njego-

ta način znebiti svoje družine. Palmer in morilec sta bila že čez nekaj ur aretirana in so orožniki le z največjo težavo preprečili, da ju razjarjena množica ni na mestu linčala.

Brez strehe na cesti.

Iz hiše v Taborski ulici št. 16 je bil de-ložiran pomožni delavec pri spedičjskem podjetju »Merkur«, Egidij Švajger, oče 6 malih otrok, od katerih je najmlajši star komaj 14 mesecev, najstarejši pa 15 let. Siromak je postavil svoje pohištvo pod državni most, otroke in ženo pa je oddal v hlev na Meljskem dvoru, ker nikjer ni mogel dobiti stanovanja, ki ga trenutno tudi mariborska mestna občina nima na razpolago. V interesu nedolžnih otrok, katerih zdravje in vzgoja sta ogrožena, so naprošeni hišni posestniki, ki imajo na razpolago primerno, četudi najbolj skromno stanovanje, da to takoj prijavijo mestnemu socialno-političnemu uradu, Rotovski trg št. 9. —

Pretep v Studencih.

Sinoči sta se vračala iz Frama mesarska pomočnika 27 letni Vilko Usar in 28 letni Muršec ter se ustavila v Studencih v gostilni pri Marksu, kjer je popivala večja družba. Komaj sta došla gosta sedla za mizo, že so ju vinjeni sosede pričeli izzivati. Ker je prepri naraščal vedno bolj, je gostilničar izpraznil krčmo in postavil vročekrvne mladeniče na cesto, kjer je prišlo do pretepa. V mraku so se bliskali noži in posamezniki so se spoprijeli med sabo. Najbolj sta ju izkupila seveda mesarja, ker sta bila sama. Pravčasno je intervenirala žandarmerija, toda napadalci so pobegnili, dočim je rešilna postaja oba ranjenca prepeljala v bolnico. Davi je mariborska policija v zvezi z včerajšnjim pretepom aretirala 21 letnega krojača Ivana Kosija, ki je priznal, da je soudeležen. Nadejati se je, da bodo orožniki izsledili tudi druge napadalce.

Falzifikatorjem na sledi.

Mariborska policija je prišla na sled novi falzifikatorski družbi, ki je ponarejala bankovce. Uvedla je strogo preiskavo, ki jo vodi nadsvetnik gosp. Kerševan osebno. Nadejati se je, da bo imel trud mariborske policije popoln uspeh. — V Mariboru pa so se pojavili tudi drzni sleparji, ki se uspešno udeležujejo na prav primitiven način. Kovane dinarje in dvodinarje režejo na polovico, tako da ostane na eni strani kraljev lik, na drugi pa napis ter jih razpečavajo po trgovinah in gostilnah.

vih velikih zaslug imeli strah pred njegovo diktaturo. Takrat se je Clemenceau za vedno umaknil v ozadje in pisal ter potoval. Zanimivo je, da je ta skoro 90letni »tiger« še nedavno tega prepotoval Afriko in Azijo in lovil tam prave, četveronoge tigre. Napisal je pa tudi svoje spomine pod naslovom »Veščina in strahota zmage«, ki bodo pa izšli šele sedaj po njegovi smrti.

Naša dolžnost je, da se ob smrti tega velikana tudi mi poklonimo njegovim manom. Zakaj zmaga antantnih sil, ki jo je organiziral on koncem 1917. in v letu 1918., ni bila samo zmaga Francije, Anglije in Amerike, ampak pomeni tudi najvažnejšo postavko v omogočenju naše osvoboditve in naše ga ujedinjenja. Slava »Velikemu Francozu in »Očetu zmage«!

Nesrečna šmarnica

ŽALOSTEN KONEC PRAZNOVANJA ROJSTNEGA DNE. TRAGIČNA SMRT KMEČKEGA MLADENIČA.

V Zgor. Voličini pri Sv. Lenartu v Sl. gor. je praznovala gostilničarka Elizabeta Krajnc dne 17. t. m. svoj rojstni dan. Njen mož Janez Krajnc je za to nedeljo najel godce. Na ples je prišlo precej domačinov, pa tudi iz bližnjih vasi je bilo nekaj fantov. Saj je na plesu vedno videti kako novo dekletce, pa tudi druge zabave ne manjka in vino je letos posebno dobre kvalitete.

Že popoldne, še bolj pa zvečer, je vladala na prireditvi težka atmosfera. Parkrat je bilo slišati surovo vpitje v gostilniški sobi, začelo se je ruvanje in gostilničar je imel dovolj posla, da je miril razljučene fante, ki so se sprli med seboj, vsi skupaj pa so mrko gledali na domačine-Voličance, ki se pa niso vmeševali v njih družbo.

Ob policijski uri se je pričela gostilna prazniti. Toda že čez nekaj trenutkov se je vrnil Janez Gungl iz Partinja, češ da mora spremeni svojega dekleta. Svoje tovariše je pustil pred hišo, ki so ga čakali v strahu, da ga ne bi v gostilni kdo pretepel. Ker Gungla predlogo ni bilo iz gostilne, so njegovi tovariši mislili, da se mu je kaj zgodilo. Zato so navalili na hišna vrata, pri čemur so udrili desni vložek vrat, ki je pod pritiskom odletel in se je v vratih pokazala 30 cm visoka in približno 20 cm široka luknja. Vse v gostilni je bilo v strahu, da bo zdaj pa zdaj vdrta drhal pijanih fantov v hišo. Le gostilničar Janez Krajnc je miril in razgrajče lepo prosil, naj se mirno odstranijo.

V tem je padel strel od zunaj proti vratom; krogla je prodrla vrata in se zarila v vežni pod in le sreči je pripisati, da ni zadela koga od fantov, ki so tiščali vrata od znotraj, da se ne bi udala pritisku od zunaj.

Gostilničarja je radi tega minila potpegljivost in je velel fantom naj se odstranijo, češ da bo sicer streljal. Poslal je v sobo po svojo lovsko puško in ponovno zagrozil s streljanjem. Ko pa ni zalegla nobena pametna beseda, je, 2 m stoječ od vrat, res sprožil skozi odprtino na vratih. Fantje so nato urno odnesli svoje pete, še prej pa je nekdo zavpil, da je eden mrtev...

Ko se je vse pomirilo, je gostilničar odprl vrata in našel pred pragom Henrika Najdenika z grozno razmesarjenimi obrazom vsega okrvavljenega. Pozval je domače na pomoč, toda bilo je že prepozno. Henrik Najdenik je bil mrtev; bil je zadet v usta.

Po tragičnem dogodku je odšel Krajnc takoj na orožniško postajo v St. Rupert, kjer je prijavil, kaj se je zgodilo, sodišče v Sv. Lenartu pa je odredilo ogled na licu mesta. Najdenikovo truplo so naslednjega dne obducirali in položili potem k večnemu počitku.

Vse Slovenske gorice se zgražajo nad podivjanostjo domačih fantov, pripisujejo pa krivdo nesrečni šmarnici, ki je povzročila že toliko gorja po naših lepih domovih. Razburjenje se ni poleglo niti po pogrebu nesrečne žrtve alkohola in še danes, ko to pišemo, govori staro in mlado le o tem dogodku, gostilničarji pa si ne upajo prirediti niti najmanjše zabave, da se jim ne bi morda kaj sličnega pripetilo.

Janez Krajnc se nahaja na prostem, saj so vsi očitvidci dogodka, edini v tem, da je ravnal v silobranu, da se obvaruje morebitne še večje škode. Bog ve, kaj bi še napravili podivjani fantje, ako bi se jim bilo posrečilo vdreti v gostilno.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

- Ponedeljek, 25. novembra. Zaprto.
- Torek, 26. novembra ob 20. uri »Velika abeceda« ab. A. Premijera.
- Sreda, 27. novembra, Zaprto.
- Četrtek, 28. novembra ob 20. uri »Wormski orožar« ab. B. Kuponi.
- Petek, 29. novembra. Zaprto.
- Sobota, 30. novembra ob 20. uri »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Svečana predstava. Gostovanje ge. Vike Podgorske in g. Hinko Nučiča.
- »Velika abeceda« na marib. odru. V torek, 26. t. m. se bo vršila premijera Pagnolove sijajne komedije »Velika abeceda«, ki jo danes uprizarjajo po vseh večjih odrih z največjim uspehom in, ki zlasti v Zagrebu in Ljubljani polni predstavo za predstavo. Mariborsko vprizoritev režira g. J. Kovič. Del toalet, ki jih nosi pri »Abecedi« gospa Savinova, je iz prijaznosti posodila tukajšnja tvrčka »Trgovski dom«.

»Velika abeceda« (Monsieur Topaze)

Premijera v mariborskem gledališču v torek 26. t. m. ob 20. uri.

Avtor »ABC« je Marcel Pagnol. Doma je iz Marseill-a. Srednješolski profesor je, ni ne star ne mlad, ni bil poznan — a čez noč, da, kar čez noč... Pagnolov »Topaze«, njegova »abeceda« je preromala skoro čez noč (ne dosti drugače) veliko velikih in malih odrov v večjih in manjših krajih.

Kdo je Topaze?

Skromen učitelj je v internatu »Muche«. Gospod Muche pa je ravnatelj, dobičkaželjni ravnatelj, omenjenega internata. Topaze nas poučuje da »denar ni sveta vladar«, razlaga nam da »delo ne osrečuje«. Taka »abeceda« pa je za ravnatelja internata premajhna in nima življenjske možnosti v današnjih s korupcijskim ozračjem napolnjenih časih. Zato je učitelj Topaze kratkomało odpuščen. Odpusti ga tisti ravnatelj, kateremu je — »denar sveta vladar«. Denar — to je velika ABC-eda, abeceda življenja današnjih dni.

»Velika abeceda« je tragedija moderne časa! Tragika je v tem, da sta poštenost in čast dandanes izgubila domala vso veljavo, in spadata ta dva pojma le še v predvojni slovar.

V mariborskem gledališču bodo nastopili v večjih vlogah ga Savinova, gg. Grom, Rasberger, Kovič P. itd. Poleg tega bo nastopilo 17 gojencev internata. Glavno vlogo igra in režira nadrežiser g. Jože Kovič.

Iz gledališke pisarne.

Pri kitajski igri »Krog s kredom« je potrebno več komparsije. Zato prosimo vse gospode, ki imajo veselje sodelovati pri omenjeni igri, naj se javijo v sredo 27. t. m. ob 7.30—8. zvečer na odru v gledališču pri režiserju g. J. Koviču. Prva vaja je v sredo 27. t. m. ob 8. zvečer.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani

naproša tvrdke ter agenture na področju dravske banovine (Ljubljana, Maribor, Celje itd.), ki zastopajo čl. tovarne in eksporterje, da mu blagovolijo pismeno ali ustmeno sporočiti svoj, kakor tudi naslov dotične čl. tvrdke, ki jo zastopajo.

Godba iz ozračja v marib. gledališču.

Izredna senzacija je bilo v pretekli sezoni predavanje »Eterične godbe«, izuma ruskega profesorja Lea Theremina«. Po vsej Evropi so vzbujali novi Thereminovi električni instrumenti, ki omogočajo s prostim gibanjem rok v prostoru godbo, največjo senzacijo. V Berlinu, Parizu, Londonu in Newyorku so proslavljali Theremina pot pionirja nove ere v glasbenem življenju. Na Thereminovo pobudo se je sedaj osnoval trio, ki najpopolneje obvlada tehniko eterične godbe. — Dne 2. dec. se bo vršil tak koncert tudi v Mariboru v gledališču. Da poslušalci dobe pojem o bistvu in pomenu izuma, se bo vršilo pred koncertom tozadevno predavanje. Sledil bo potem koncert, čegar posebna točka bo poskušnja sviranja po občinstvu samem.

Orkan na Portugalskem

LIZBONA, 25. novembra. V bližini Arco de Valtezez je divjal včeraj strahovit vihar z velikanskimi nalivi. Sledila je povodenj, ki je napravila več milijonov škod.

Mariborski in dnevni drobiž

Katrece in Katike

slavé danes svoj god. Sv. Katarina pa slovi med jesenskimi svetniki tudi za uvaževano vremensko prerokinjco. »Če toplo je na praznik svete Katarine, blato s čevljev kmalu nam ne zginé!« Če ta pregovor drži, potem še dolgo ne bomo imeli snega ter se nam obetajo še poleg blata topli dnevi. Drugi pregovor pa pravi ravno nasprotno: »Ko Katarina se zasmee, sneg zaveje...« Je pa ta čudežna svetnica, ki je pred svojim pohodom v nebesa morala na natezalnico in potem še pod rabljev meč, nakar so jo angeljci odnesli v sinje višave — izvrstna konjunktura za tradicionalne »Katarinine venčke«, s katerimi se odvarja zimska plesna sezona. Želimo vsem Katicam in Katream vse najboljšé!

Otvoritev slikarske razstave.

Včeraj dopoldne je bila v veliki kazinski dvorani otvorena prva letošnja slikarska razstava v Mariboru. Otvoritev se je izvršila skromno in brez vseh ceremonij, zato pa so razstavljene slike šestih ljubljanskih in mariborskih slikarjev napravile na maloštevilne obiskovalce tem boljši utis in so bile tri prodane že dopoldan. Poleg že omenjenih slikarjev: Franja Sterleta, Henrika Smrekarja, Henrike Šantlove, Saše Šantla in Alberta Sirka je razstavil svoja olja tudi naši javnosti doslej še nepoznani mladi primorski akademični slikar Kómar. V celém je brez grafik razstavljenih krog 50 slik, krajín, marín, portretov, tihožitij itd., prevladuje pa olje. Razstava ostane odprta do 3. decembra.

Smrtna kosa.

V Studencih je umrl v starosti 71 let bivši kotlar južne železnice. Ferdinand L a c k o. Pogreb se bo vršil danes popoldne na studenško pokopališče. Pokoj njegovi blagi duši, žalostnim naše sožalje!

Laiteršperk.

Včeraj se je ustanovilo tukaj ob številni udeležbi pristopivših članov godbeno društvo »Lira«. Predsednikom je bil izvoljen g. kapetan v p. in posestnik Franjo G e č, podpredsednikom pa g. Rudolf Zelzer. Ostali odborniki so gg.: Rupert Muravs, Maks Škof, Jože Felsler, Franjo Markl in Avgust Šniplak. Kapelnik društva je g. Al. Polič, ki bo v bodoče vežbal tudi godbeni naraščaj. Ob dobri volji odbora in prebivalstva ni nobenega dvoma, da bo novo društvo prospevalo. — Plesni venček, ki se je vršil zvečer od 6. ure naprej, je bil mnogobrojno obiskan; društvo »Lira« je z začetnim uspehom torej popolnoma zadovoljno.

Himen.

V soboto, 23. t. m. sta se poročila v frančiškanski cerkvi v Mariboru gosp. Franjo Babič in gdnca Pepca Čičeva iz Krčevine. Pri cerkvenem obredu je pel pevski zbor »Luna«, čigar član je gosp. Babič že od ustanovitve. Vrlemu narodnozavednemu paru naše čestitke! —

Sobota in nedelja v Narodnem gledališču.

V soboto zvečer odigrana »Morala gospe Dulské« se je ob slabem obisku odlikovala po izredno dobri in harmonični igri posameznikov in celote. Prav tako je bilo sorazmerno bolj slabo obiskano tudi včerajšnje popoldansko »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, dočim je večerni »Wormski orožar« zopet popolnoma napolnil parter, lože in ostala mesta. Kvaliteta vseh treh predstav je bila dobra, mestoma boljša kakor pri premierah.

Siguren znak bližnje zime

so brezdroma prve jate divjih rac, ki že v etapah zasledajo sklonišča, katera so si že prejšnja leta izbrala. Prišla so z gor. dravske doline mimo Felberjevega otoka skoro do dravske brvi. Okoli Felberjevega otoka, kjer je še mnogo ropota, se še sedaj niso vstatile, kar je povsem razumljivo. Podravske lovci so postali na to divjačino že pozorni in komaj čakajo, da se je lotijo z vspehom.

Zadruga »Pohorska vzpenjača« v Mariboru

ima v četrtek, 28. t. m. ob 8. zvečer v hotelu »Pri zamorcu« ustanovni občni zbor z volitvami načelstva in nadzorstva. Vabljeni vsi delničarji. —

Kaj je s Tvorniško cesto?

V javnosti se je že mnogo debatiralo o Tvorniški cesti, glavni dovozni cesti na koroški kolodvor. Tvorniška cesta je v našem mestu ena najbolj frekventiranih, obenem pa tudi najbolj zanemarjenih cest. V deževnih dneh je zalita z vodo in pokrita z blatom, da težko obloženim vozovi le z največjo težavo pridejo naprej, ali pa tudi obteči sredi ceste. Tvorniška cesta spada pod železniško upravo. Da bi bila cesta boljše oskrbovana, jo je nameravala železnica predati v oskrbo mestni občini, kar bi bila najsrečnejša rešitev. Le žal, da se to še ni zgodilo. Skrajni čas je že, da pride v tem pogledu do sporazuma med občino in železniško upravo. Ob takih razmerah ni čuda, da se kolesarji vozijo zgolj po pešpoti in čestokrat prisilijo pešca, da se jim umakne v globoko blato. V interesu mestne občine same bi bilo, da prevzame Tvorniško cesto in jo popravi. Ker vozijo po njej večinoma težki tovorni vozovi in avtomobili, bi jo bilo treba tlakovati z granitom, sicer ne bi zdržala ogromnega prometa, ki še narašča vedno bolj. Upamo, da ne bo treba več javno molelovati za rešitev tega nujnega vprašanja ter da bo končno le urejeno. —

Ostanki Tegetthoffovega spomenika.

Ker je vprašanje obnovitve Tegetthoffovega spomenika definitivno rešeno v negativnem smislu, bi bilo pač želeto, da bi se čimprej odstranil tudi podstavek, ki že od prevrata sameva sredi lepega nasada na Jugoslovanskem trgu, kakor žalostna razvalina. Ta podstavek v sedanjem stanju mestu gotovo ni v okras in v ponos. Na mesto, kjer stoji, bi vse bolj spadala lepa cvetlična gređica. —

Tatvine.

Včeraj je mariborska policija aretirala 22letno služkinjo Jožefo S., ki je v soboto odšla od svojega »osposarja, nekega tukajšnjega trgovca in odnesla s seboj dva ključa njegove pisarne. Včeraj se je vrnila v stanovanje svojega delodajalca skozi okno in pokradla dve rjuhi in nekaj perila, v vrednosti 250.— Din. Pri tatvini pa so jo zasačili in prijeli. Policija jo bo oddala sodišču. — Razbito letalo »Schwalbe« je demontiral Mehtior P. Med poslom pa sta se ga »prijela« 2 magneti, ki ju je skušal spraviti v denar. Ponujal ju je za 50 Din, a so ga izsledili policijski agenti. Na Kralja Petra trgu je vrgel magnetne od sebe in pobegnil. —

Policijski pes »Egolf«

izborni pomočnik našega policijskega komisarijata, je bil pozvan v Oplotnico, kjer je bil pri nekem tamošnjem trgovcu izvršen vlom. Vrh tega ima tudi nalogo, da ugotovi sledove za vlomilci v konjiškem okraju, Ločah in okolici, kjer se zadnje čase kladi večja vlomilska tolpa.

Policijska kronika.

Od nedelje na ponedeljek je policija aretirala šest oseb: Jožefo S. radi tatvine, Franca P. radi razgrajanja, Valentina S. radi goljufije, Franca J. radi nasilstva, Ljudmilo S. radi vlačurgarstva in Marijano Z. radi poturštva. —

Miklavžev večer za otroke.

Kakor je bilo že objavljeno, se bo vršil v četrtek, dne 5. dec. v veliki dvorani pivovarne Union veliki Miklavžev večer, ki ga priredi Pomladek Rdečega križa s sodelovanjem Slovenskega ženskega društva v prid počitniške akcije na Pohorju. Prireditve se bo vršila ob pol šestih zvečer in bo prvovrstna kar se tiče aranžmaja. Pred nastopom Miklavža se bo izvajal kratek mladinski program, gospe pa bodo med tem postregle deci s pečivom in okrepičnimi pijačami.

Predavanje za trgovske kroge.

Slov. trgovsko društvo v Mariboru je sklenilo, prirediti v zimski sezoni redna vsakomesečna strokovna predavanja. Prvo predavanje se bo vršilo dne 28. t. m. ob 20. uri o temi »Razvoj trgovstva v splošnem« v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Vabljeni so razen trgovcev k pedavanjem tudi trgovski namješčenici in obrtniki.

Za jesen in zimo KARO čevlji. VL

Prokletstvo Tutankamena

IZKOPAVANJE GROBNIČ KRALJEV STARODAVNEGA EGIPTA ZAHTEVA OD ZNANSTVENIH EKSPEDICIJ VEDNO NOVE ŽRTVE.

Kakor je vsem še znano, je lord Carnarvon, ki je odkril velike egiptске kraljevske grobove ob gornjem Nilu, neposredno potem, ko so našli izredno dragoceni in bogati grob kralja Tutankamena, umrl nenadne smrti. Njemu je kmalu nato sledilo v grob še več članov njegove znanstvene ekspedicije, ne da bi se mogel dognati pravi vzrok smrti.

Že tedaj se je razširila govorica, da je smrt lorda Carnarvona in njegovih tovarišev posledica tajinstvene sile, ki se je hotela maščevati radi motenja večtisočletnega miru kraljev starodavne Egipta.

Ta verzija se je razširila tembolj še radi tega, ker je ob srednjem Nilu med tamkajšnjim priprostim narodom že sto in stoletja ohranjeno ustno sporočilo, da se duše pokojnih mumificiranih kraljev starega Egipta maščujejo nad vsakim, ki jih hoče motiti v njihovem večnem spanju.

Čenrav morda smatramo ta sporočila kot navadne pravljice, vendar ostane kljub temu pritoženo deinstvo, da je v zvezi z izkopavanjem Tutankamenove grobnice umrlo mnogo članov Carnarvonove ekspedicije.

Naraščanje preobljudenosti in smeri izseljevanja

PASIVNE IN AKTIVNE POKRAJINE. — RAZVOJ PREBIVALSTVA. — POKRAJINE BODOČNOSTI.

Normalna kapaciteta, posamezne pokrajine se računa po tem, koliko prebivalstva lahko prehrani s svojimi lastnimi hranili. Ozemlje, ki pridelava manj živil kakor jih samo porabi, je pasivno, ono, ki jih pridelava več, pa je aktivno. V aktivni pokrajini se prebivalstvo tedaj lahko brez škode pomnoži za toliko, kolikor ga je mogoče z lastnimi pridelki prehraniti, v pasivni pa se mora presežek prehraniti z uvoženimi hranili ali se pa mora izseliti v aktivne pokrajine. Mi smo že v prejšnjih člankih, ki so se pečali s problemi izseljevanja naravnega prirastka prebivalstva konstatirali, da je slovenska zemlja že danes preobljudena in s tem pasivna. Toda preobljudena in v tem oziru pasivna ni samo Slovenija, ampak vsa zapadna Evropa, h kateri pritevajo strokovnjaki vse evropske pokrajine, ki se razprostirajo zapadno od vzhodne meje srednjeveškega nemškega cesarstva.

Pri izračunavanju kapacitete Evrope delimo tedaj naš kontinent v dva dela: v zapadno in v vzhodno Evropo. Po zadnjem ljudskem štetju ima zapadna Evropa danes približno 278 milijonov prebivalcev, dočim znaša njena kapaciteta samo 235 mil. V zapadni Evropi je tedaj že sedaj 57 mil. ljudi preveč. Vse te presežne množice se morajo prehranjevati z živil, katera se uvažajo iz ostalih delov sveta, ki so še aktivni. Še vedno, in sicer za 134 mil., pa je aktivna vzhodna Evropa, katere kapaciteta znaša 336 mil., prebivalcev pa šteje le 202 mil. To se pravi, da bi se prebivalstvo celokupne Evrope lahko pomnožilo še za 77 milijonov, da bi dosegli ravnovesje med številom prebivalstva in prehranjevalno sposobnostjo (kapaciteto) zemlje. Ker pa je izseljevanje iz preobljudene zapadne Evrope v še ne preobljudeno vzhodno takorekč nemogoče, mora odvisno prebivalstvo teh zapadnih držav in dežel iskati tla za kolonizacijo v drugih delih sveta. In ker smo Slovenci tudi med tistimi narodi, ki se s pridelki svoje zemlje ne moremo prehranjevati, je tudi za nas važno vedeti, kakšno je tozadevno stanje teh ostalih delov sveta.

Najaktivnejši del sveta je danes še Afrika, ki bi mogla pri moderni in racionalni eksploataciji poljedelske in splošne kulturne zemlje prehranjevati nič manj kakor 1650 milijonov ljudi, vse njeno prebivalstvo pa šteje približno 138 mil. Na drugem mestu je za Afriko Južna Amerika. Njena kapaciteta znaša 1200 mil. prebivalstva pa ima le 77 mil. Tretja je potem Severna Amerika s kapaciteto 800 mil. in 158 mil. prebivalcev, četrta Azija

vano mnogo članov Carnarvonove ekspedicije.

Po Carnarvonovi ekspediciji so nadaljevale izkopavanja še razne druge ekspedicije, posebno ona Howarda Carterja. Tudi od članov teh ekspediciij jih je dosedaj ob skrivnostnih okoliščinah umrlo nenadne smrti že devet. To spominja zopet na tajinstveno smrt lorda Carnarvona, ki se je balje rnil ob nekem obroču iz Tutankamenovega groba.

Kar pa se tiče smrti bivšega tajnika Howarda Carterja, je ta slučaj res prav nenavaden. Bil je to 45letni Bethell, človek izredno krepke postave in pri najboljšem zdravju. Na predvečer svoje smrti je bil še v neki družbi izredno razpoložen in je pripovedoval, da se bo takoj po povratku v Anglijo poročil z neko Angležinjo, ki ima enak priimek kakor Tutankamenova soproga, namreč Refertari. Ko so hoteli naslednje jutro Bethella zbuditi, so ugotovili, da je že večer poprej umrl. Našli so ga popolnoma oblečenega in je ležal prek postelje. Vzrok smrti ni znan in bo skušala dognati to posebna zdravniška komisija.

(s Sibirijo) s kapaciteto 1700 mil. in 1039 mil. prebivalci, peta Oceanija (otočja) s kapaciteto 125 mil. in 2 mil. prebivalcev, zadnja pa Avstralija s kapaciteto 120 mil. in s 6 mil. prebivalcev. Po tem računu je tedaj na vsej zemlji prostora za 6166 milijonov ljudi, živi pa jih danes na nji približno 1897 milijonov. Vsi deli sveta, razen zapadne Evrope, so še aktivni, to se pravi, na njih je prostora za veliko več ljudi kot jih v resnici živi.

Toda število prebivalcev naše zemlje narašča v zadnjem času tako naglo, da bi znašalo celokupno število pri sedanjem enakem naraščanju čez 100 let že 5032 mil. in bi znašal presežek pri čemenujeni kapaciteti 6166 mil. tedaj le še + 1134 milijonov. Po posameznih delih sveta pa bi bilo l. 2029. stanje približno sledeče: Evropa (celokupna) bi imela 719 mil. ljudi preveč (skupaj 1290 mil.), Azija 1021 mil. preveč (skupaj 2721 mil., le v Sibiriji sami bi bilo še vedno prostora za + 98 mil.), Afrika bi imela prostora še za 1280 mil. ljudi (skupno 370 mil., je v severni Afriki bi znašal plus 41 mil. ljudi), Južna Amerika za 1000 mil. (skupno 200 mil.), Severna Amerika za 370 mil. (skupno 430 mil.), Oceanija za 120 mil. (skupno 5 mil.) in Avstralija za 104 mil. (štela bi skupno tedaj le 16 mil.).

Iz navedenega tedaj sledi, da je zaenkrat, dokler se kulturne razmere v Afriki ne zboljšajo, najugodnejši del sveta za naseljevanje izseljencev iz Evrope še Južna Amerika, ki bo še čez 100 let imela prostora za eno milijardo ljudi. Toda Južna Amerika je prikladna zaenkrat le za poljedelske izseljence, to je za take, ki si tam po naselitvi ustanovijo svoje lastne farme (kmetije). Za to pa morajo imeti potrebni kapital ali pa jim mora priskočiti na pomoč posebna organizacija, ki bi jo bilo treba osnovati.

Z'očin slepca

V Jumez Houboisu v Franciji je neki 47letni vojni invalid, popolnoma slep, zaklal svojo ženo. Najprej jo je objel in poljubil, potem pa ji bliskoma z nožem prerezal vrat. Ko je prišla policija, da ga aretira, je zasadel še sebi nož v vrat in v nekaj minutah izkrcvavel.

Slična drama se je odigrala v Gentu v Belgiji. Sedemdesetletni stavec, ki je radi poloma neke banke izgubil skoro vse svoje premoženje, je v obupu umoril najprej svojo ženo, potem pa izvršil samomor.

Spominjajte se CMD

Sport

SVEŽE BRAZDE PRVIH SMUČARJEV.

Začetkom minulega tedna je zapadlo na zapadnem Pohorju toliko snega, da je v soboto in včeraj odšlo v pobeljene klanice mnogo smučarjev. Spricho toplejšega vremena smuka ni bila ravno najidealnija, vendar so smučiči prestale prvi krst letošnje sezone, od katere si domači sportniki obetajo prav mnogo.

Delegatom mariborskih klubov je uspelo v Ljubljani izposlovati zagotovilo, da bo v dneh od 26. decembra do 6. januarja na Klopnem vrhu poučeval domače smučarje trener JZSS inž. Thorleif Hanssen, kar bo v znatni meri prispevalo napredku smučarstva v Mariboru in bližnji okolici.

V Ljubljani so se vršili tudi izpiti sodnikov v zimsko-sportnih panogah. Od mariborskih smučarjev so izpit položili z najboljšim uspehom gg.: Vekoslav Golubovič, načelnik zimskosportnega oddelka ISSK Maribora; Tedy Voglar, Vilko Ogorelec in Franc Vetrh.

SK ZELEZNIČAR:SK HERMES 6:2 (2:2)

Včerašnje sportne prireditve so bile z ozirom na prepoved igranja, ki jo je podsavez izrekel nad »Mariborom« in »Rapitom«, omejene samo na eno prireditev, ki pa ni nudila toliko kot se je pričakovalo.

Tokrat je gostovalo v Mariboru moštvo ljubljanskega Hermesa, ki je domačinom upravičeno podleglo, kajti v ambicioznosti in požrtvovalnosti so gosti zaostajali. Zadovoljili so le začetkom prvega polčasa in dosegli tudi vodstvo. Kmalu pa so prešli »Železničarji« v rahlo premoč in izenačili. Pri stanju 3:2 za »Železničarje« se je gostom nudila prilika izenačenja z 11 metrovko, česar pa niso izkoristili, kar je moštvo omalodušilo, domačini pa so z nezmanjšano požrtvovalnostjo oblegali protivnikova vrata. Zmagu »Železničarjev« je zaslužena, vendar previsoka. Rezultat 4:2 bi odgovarjal močnem nasprotnikom, toda sodnik g. Ermenc, ki je bil sicer dober, je priznal tudi dva goala, ki sta pādla iz čistega of sidea.

Predtekmo sta odigrali roketni moštvi »Železničarja« in »Rapida«. Zmagali so »Železničarji« z rezultatom 2:0.

Burni potek in zaključek obč. zbora JNS-a.

Včeraj zvečer se je vršil v Zagrebu občni zbor JNS-a, na katerem je bilo zastopanih 346 klubov. Zastopniki so se takoj razdelili v dve skupini: za Beograd in Zagreb. Beografsko skupino so podpirali delegati subotičkega, skoplanskega, sarajevskega in ljubljanskega podsaveza, dočim so Zagrebčane podpirali delegati splitskega in osiješkega podsaveza.

Hrup je nastal, ko je bilo po dolgi debati odklonjeno tajniško poročilo s 169:162 glasovom. Blagajniško poročilo je bilo sprejeto s pohvalo, nakar je skupščina prešla na najkločlivejšo točka dnevnega reda — prenos saveza iz Zagreba v Beograd. Govorniki obeh skupin so utemeljevali razloge, ki govore za, ali proti prenosu saveza. Končno je prišlo do glasovanja, ki pa ni utegnulo biti zaključeno. V dvorani je nastal namreč hrup, ki se je spremenil v vihar, ko je ljubljanski delegat g. Betetto glasoval za prenos. Razburjenje je bilo toliko, da je morala posredovati policija in razgnati zborovalce.

Ostale nogometne tekme.

- Ljubljana: Ilirija—Villacher Sportverein 4:2 (3:0).
- Beograd: B. S. K.—Obilič 8:1 (3:1), Jugoslavija—Busk 2:1 (1:0), Jedinstvo—Grafičar 3:1 (1:0).
- Zagreb: Gradjanski—Sokol 5:0, Hašk—Sparta 4:2, Concordia—Croatia 9:2, Železničar—Viktoria 1:1.
- Dunaj: Rapid Hakoah 6:2 (3:0), Sportklub—Wacker 3:1 (3:1), WAC—Admira 1:1 (1:0), Hertha—Vienna 1:0 (1:0), Nicholson—FAC 1:1 (1:0).
- Praga: Sparta—Bohemians 2:1 (1:0), DFC (Budějovice)—DFC (Prag) 3:2, Klado—Čechie Karlin 6:2.
- Toplice: Slavia (Prag)—Teplitzer FC 2:1.
- Bratislava: Bratislava—Viktoria Žitkov 6:1.
- Budimpešta: Ferencvaros—Pečuh 2:2 (2:1), Uipest—Somogi 7:3, Hungaria —3.

Bezirk 1:1, Nemzeti—Bastia 2:1, Ofner 33—Kispest 2:2.

Gradec: GAK—Kastner & Öhler 4:3 (3:0), Sturm:Hakoah 5:0 (3:0).

Litteraria

Recitacijski večer v Celju.

Pred kratkim se je vršil v mali dvorani Narodnega doma v Celju recitacijski večer skupine pesnikov in pisateljev, ki so zbrani krog nove literarno-kulturne revije »Odmevi«. Nastopili so: Cvetko Golar iz Ljutomer, Radivoj Peterlin-Petruška iz Ljubljane, Radivoj Rehar iz Maribora, Danilo Gorinšek iz Maribora, Mirko Kragelj iz Ljubljane in Franjo Roš iz Celja. Cvetko Golar je recital izbor pesmi iz svoje zbirke »Njiva zori«, Petruška iz zbirke »Po cesti in stepi« in »Znamenje« in Radivoj Rehar odlomek iz drame »Učlovečenje« in izbor pesmi iz zbirke »Iskanja«, ki bo najbrže izšla še letos. Po odmoru so čitali svoja dela: Danilo Gorinšek, in sicer črtico »Križa« in pesmi iz »Žalostne ljubezni«, Mirko Kragelj pesmi iz zbirke »Kresnice in snežinke« ter iz nove, še nenatisnjene knjige, a Franjo Roš nekaj pesmi ter črtice. Razpoloženje je bilo na večeru zelo dobro, moralni uspeh velik, materialni pa je bil vsled zmede, ki je nastala s prelaganjem prireditve, manjši kakor bi bilo pričakovati.

Literarno-kulturna revija »Odmevi«.

Kakor smo že svoječasnó poročali, je pričel izdajati pesnik Radivoj Peterlin-Petruška v Ljubljani novo literarno-kulturno revijo, ki bo v obliki zaključenež zbornika izhajala štirikrat na leto: spomladi, poletj, jeseni in pozimi. Sedaj leži pred nami prva številka, ki obsega 108 strani velike četvorke in prinaša pesniška, pisateljska in esejistična dela 48 autorjev vseh naših literarnih generacij. Prvi del zbornika je posvečen manom pisatelja Milana Pughja. Pesmi so mu napisali: Ivan Albreht, Cvetko Golar, Ljuba D. Jurkovič, Gustav Strniša in Radivoj Peterlin-Petruška, sestavke v prozi pa Jože Kostanjevec in Josip Vandot. V ostalem, zelo pestrem delu pa so poleg Slovencev zastopani tudi Hrvti in Srbi: Dragutin M. Domjančič, Ljuba D. Jurkovič in Mihovil Kruslin. Domjančič je objavil dve kajkavski pesmi, posvečeni spominu na Ljutomer: »Hajda« in »V gorice«, Kruslin pa sonet »V Turpolju 1916«. V listku prinaša Glaserjev odgovor k Vidmarjevi oceni zbirke »Čas-kovač«. Plastejnjakovo oceno Albrehtove mladinske igre »Sirota Jerica«, Vandotovo oceno Gorinškove zbirke »Žalostna ljubezen«, Albrehtovo oceno Maleševili »Rdečih lučk« ter oceno Roševe mladinske pripovedne zbirke »Medved Rjavček«, zapiski so pa zopet posvečeni večinoma pokojnemu Milanu Pughju. Knjiga, ki je grafično, uzorno delo Učiteljske tiskarne, je okrašena z Justinovo zelo prikupno naslovno stranjo, dvema slikama Pughja in Domjančiča ter risbami in lesorezi ter linorezi naših slikarjev: Elka Justina, Fr. Sterleta, Mirka Šubica, Mihel Maleša in Saše Šantla. Poleg tega pa prinaša kot prilogo tudi Pughjev portret, bakrotisk Delniške tiskarne. Revija »Odmevi«, ki obeta postati nekaka svobodna tribuna vse slovenske literature, tedaj toplo priporočamo. Celoletna naročnina znaša 120 Din in se naroča v Ljubljani, poštni predač 263.

Makso Šnuderl: Človek iz samoté.

Pravkar je bila v Mariborski tiskarni dotiskana Šnuderlova zbirka novel »Človek iz samoté«, ki obsega 11 pol, (176) strani formata Cankarjevih zbranih spisov. Knjigo, o kateri bomo še spregovorili in ki je tako notranje kakor zunanje razveseljiv pojav, je izdala in založila naša Tiskovna založba.

Recitacijski večeri v Ptuj in Mariboru.

Skupina pesnikov in pisateljev, ki je nastopila v zadnjem času z recitacijami svojih del v Ljutomeru in Celju, namerava tekem prihodnjega meseca nastopiti tudi v Ptuj in Mariboru, a manjši nastopi se nameravajo prirediti tudi v Slovenski Bištrici, Slovenjgradcu in drugod.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 224

Po smrtnevarni vročici, ki bi jo bila skoraj palnila v grob, je postala Leonora nekoliko vitkejša, nekako bolj ženskih, bridkejših potez, vse je pričalo, da se je v njenem srcu nekaj pomirilo in poglelo. In zato se je zdaj malodane bala pogledati to sliko — bala se, da ne bi ta pogled obudil v njeni duši skritih, spečih bolečin.

Kakor bolnik, ki leži na svoji postelji in se boji najmanjšega giba, v iluziji, da mu more trpljenje v tej nepremičnosti manj do živega, je iskala tudi Leonora v nepremičnosti svojega duha iluzijo, da je preteklost ne muči več.

Toda portret, ki ga je prinesel Aretino, je obnovil v njej vsa bridka vprašanja, onemogočil vsakotero pozabljene.

Željno je gledala to sliko, ki je bila tako polna življenja, da je kar dihala pred njenimi očmi.

In nežno, skoraj nezavedoma, ji je govorila, kakor da bi v mrtvem platnu zares utripalo življenje ljubljene bitja:

»Torej si vendar zopet pri meni... Roland, o, dragi moj, da bi me mogel slišati tu, da bi ti mogla razložiti in ponoviti vse; kar ti je govorilo moje srce od strašnega dne najine ločitve pa do danes!... In, da bi mogla vsaj za trenotek pogledati v tvoje srce ter spoznati sodbo, ki si jo izrekel o meni!... Roland moj, mnogo sem trpela... toliko, da nikdar ne bi bila verjela, da more človek trpeti, ne da bi umrl... In vendar, že sama tvoja podoba, ki jo vidim zopet pred seboj, mi zadošča, da želim trpeti še huje... zate... zate...«

Jokala ni. Govorila je nežno, počasi. Sedla je bila v naslonjač, ki je stal sliki nasproti, naslonila komolce na področnik in glavo v dlan ter uprla svoj pogled v oči, ki so zrlje nanjo.

Dandolo se je vrnil. Videl je hčer sedečo pred sliko in se ji približal.

»Kdo ve, če ni nespametno od tebe, Leonora... Čemu ti bo ta slika... v tej hiši?...« Zmajala je z glavo.

»Torej jo hočeš vseeno obdržati?«
»Da, oče... Saj nisem imela doslej ničesar od njega...«

Dandolo se je začel počasi izprehajati po sobi, s sklonjeno glavo, ogibaje se pogleda na hčer in na Kandianoovo sliko: zveza med to sliko in njegovim otrokom mu je budila očitno neznozne misli.

Že nekaj časa se je Dandolo tolažil z nado, da je spomin na Rolanda Kandiana v hčerinem srcu vsaj opešal, ako že ne popolnoma ugasnil.

Zgodilo se je tudi nekaj čudnega, kar ga je potrdilo v tej veri. Leonora se je bila po svojem ozdravljenju navadila, peljati se po dvakrat na teden na izprehod, in to vselej ob istih dneh in isti

url. Ko je prvikrat zapuščala palačo, jo je generalni kapetan od daleč zasledoval, v temni radovednosti, kam pojde in kaj bo počela.

Toda, ko se je vrnil in je čez nekaj časa tudi Leonora stopila v svoje sobane, ne da bi se zmešala zanj, je stopil odločno pred njo.

Leonora je obstala, kakor presenečena. »Kaj izvolite?« je vprašala.

Vsa Altierijeva odločnost je izginila spričo tega ledenega nagovora.

»Povedati vam...« je zajecjal, »da je nespametno za vas, da hodite zvečer od doma... Prihodnjic vam dam spremstvo.«

»Če je tako, ne pojdem nikamor več.«
On je jezno zamahnil.

»Torej si izberite vsaj kak drug kraj za svoje izprehode.« je povzel.

»Čemu... Kraj, kamor se vozim zdaj, mi je všeč. Mene tam ne peče slaba vest.«

Altieri je odšel; odslej je ni več zasledoval. Dandolo je vedno spremljal svojo hčer; mnogokrat se je celo zgodilo, da je sam opravljal posel gondolirja.

Kraj izprehodov, nad katerimi se je razburjal Altieri, je bila okolica Mostu Vzdihljajev. Tja se je vozila Leonora proti večeru in se vračala v polmruku zopet domov.

To je bila njena največja zabava. Zgodilo pa se je nekega večera, par dni pred prizorom, ki smo ga pravkar načrtali, da se je Dandolova gondola skoraj zaletela v neko barko.

V tej barki je sedel moški. In tega moškega je Dandolo spoznal.

Bil je Roland Kandiano! Nagovoril je Leonoro! Bralec se spominja, da je Roland počakal Dandolovo hčer ter jo posvaril pred grozečo ji smrtno nevarnostjo.

Oče je takoj obrnil gondolo in bežal proti nalači Altieri; lotila se ga je silna zmedenost in razburjenost.

Roland Kandiano torej nadzoruje njegovo hčer!

Kaj misli? Kaj hoče? Opazoval je Leonoro; zdela se je popolnoma mirna.

Ko sta se vrnila v palačo, jo je vprašal: »Ali si ga videla?«

»Da, oče.« je dejala Leonora. »Ali si ga spoznala?«

»Spoznala, oče!...« Dandolo ni več stihl vanjo; toda vztrepetal je radosti, da vidi hčer tako malo vznemirjeno.

Da, vse je kazalo, da ljubi Rolanda k večjemu še spominu na ljubo, iz nekake navade. Načrt, ki ga je nosil v glavi od tistega dne, ko se je boril z Altierijem in se nastanil poleg hčere, da bi pazil nanjo in jo branil, ako bi bilo kaj potrebno — tisti načrt se je bližal svojemu uresničenju...

Toda, ko je danes videl, kako zamišljena stoji Leonora pred Rolandovo sliko, je začel dvomiti.

»Torej.« je povzel po daljšem molčanju, »je res tvoj namen, obdržati to sliko pri sebi?...«

»Da, oče.« je odgovorila kratko, kakor se je bila navadila zadnje čase, odkar je živela to svoje samotno življenje.

»Ali se ne bojiš.« je nadaljeval oče nekako plaho, »da bi ti vzbujal ta pogled žalostne misli?«

»Kako neki, oče?«
»Kaj vem? Morda s tem, da bi obnavljal spomine...«

»Kakšne spomine?«
Mirno in trdno je pogledala Dandola. Zardel je in zakašljajal.

Razumel jo je: tisti, ki se mu je bilo bati starih spominov, je bil le on, ne ona.

Oba sta pomolčala. Nato je Leonora vstala, hoteča oditi v svojo sobo.

»Poslušaj me, dete.« je izpregovoril Dandolo iznova.

Leonora je sedla nazaj. Ni si nadevala niti vdane, niti nejevoljne krinke; narobe, prizadevala si je, da bi se pokazala ravnodušnejša nego kadarkoli prej...

»Ali veš.« je dejal Dandolo, »da se pripravljajo v Benetkah resni dogodki?... Tajnosti, ki jih ne smem izdati, a ki so prišle kljub temu do tvojih ušes, ti pričajo, da je prevrat pred durmi...«

»In kaj sledi iz tega, oče?«
»Ali nisi nikdar mislila na to, da so Benetke mesto najinega trpljenja, mesto, kjer naju vse spominja bolečin, ki jih lahko obnovi vsaka najmanjša beseda, vsak dogodek, vsak pogled — kakor n. pr. na sliko, ki jo je prinesel Aretino?«

»Res, pogostoma sem mislila na to...«
Žarek veselja se je zasvetil v Dandolovih očeh.

»Ali veš, kaj sem storil.« je dejal nato tiho. »Povejte mi: poslušam vas, oče!«

»Torej ukazal sem, prodati vse svoje imetje v Benetkah. Da, niti palača Dandolova ni več najina. Tudi umetnine, ki sva jih imela, sem dal skrivaj razprodati, drugo za drugo... Tako sem izpremenil najino imetje v zlato, in reči moram, brez posebne izgube... Človek, ki mi je zvest in udan, je šel s tem denarijem v Milan, kjer naju pričakuje... Ali me ne razumeš?...«

»To pomeni, da hočete pobegniti?«
»Da, skupno s teboj. Poslušaj me. Lahka, brza gondola stoji že teden dni blizu te palače; na njej se nahaja troje spretnih mornarjev, ki so mi popolnoma vdani. Pobegneva lahko vsako uro, kadar se ti zazdi: ako hočeš, še noči. Ukrenil sem vse, kar je zahtevala previdnost. Niti vrat nama ne bo treba odpirati, kajti preskrbel sem si izvrstno vravno lestvico. Ob enaistih, ko bo palača že zaprta in vsi ljudje v globokem spanju, se izlaha spustiva doli, ne da bi kdo kaj sumil. Gondola te par korakov odtod... Kakor vidiš, je stvar enostavna...«

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in socialne namene občinata; vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 6.—

Mali oglasi

Zenitve, doplovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Učenka
se sprejme, Foto Japeli. 3006

Eksistenca.
Dobro idoča obrt se radi izselitve za Din 60.000 proda. Avto ter stanovanje zraven. Naslov pove upravi lista. 2932

Fotografiram vse!
Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotostudij, Fotomeyer, Gosposka 39. 2286

Mehanična delavnica

za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajamčeno so lidne in brezkonkurenčne cene znane tvrde Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Zadoštuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom. 3010

Splošna posvetovalnica,
v važnih življenjskih in gospodarskih vprašanjih, preskrba naročil, posredovanje stanovanj, lokalov, posestev, prijave brezplačno: »Marstan«, Koroska cesta 10. 3020

Prodam novo hišo.
Radvanjska 60 pri Studencih. 3022

Zaveše, mrežaste in klekljane čipke,
posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezenine, monograme naročite najceneje pri Olgii Kosér, Ciril-Methodova 12. desno. 483

Sobo- in črkoslikanje
izvršuje po cenl, litro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Neznaj, da sem otvoril v Mariboru
na Aleksandrovi cesti števil. 48
nov, modern krojaški salon
za dame in gospode, pod firmo
„ELEGANCE“
kot večleten lastnik modnega ateljeja v Trstu ter poslovodja pri krojevalne tvrdke „Elite“ v Ljubljani lahko jamčim za vestno, točno in solidno postrežbo. — Na razpolago prvovrstni češki in angleški vzorci. Cenjenemu občinstvu se najtopleje priporočam
3037 **Vekoslav Terzer**

ODOL
Kalodont, Clorodont, Pebeco i. t. d. nudi **najugodnejše in kupi ODOL steklenice.**
Galanterijska trgovina **Drago ROSINA**
Vetrinjska ulica št. 26

Spominjajte se CMD!

Poredni Bobi

Kdo se ga ne spominja, ko je bril svoje hudomušnosti vsaki dan v »Jutru«. Sedaj so izšle te prigode v lični knjižici, ki bo v veselje mladini, a tudi odrasli jo bodo z veseljem vzeli v roke in se Bobi-ju od srca smejali.

Miklavž in Božiček

besta mladino gotovo najbolj osrečila s knjižico s 108 slikami!

Knjižico dobite v **UPRAVI »JUTRA« in »VEČERNIKA« Aleksandrova cesta 13.**

Cena knjižice je Din 12.—. Po pošti Din 14.—. Znesek je vposlati v naprej.

TOVARNISKA ZALOGA PERILA IN VOLNENIH PLETENIN

ZATO, PRI NAJVEČJI IZBIRI, IZREDNO NIZKE CENE.
JOS. KARNICNIK
MARIBOR, GLAVNI TRG 11

SPECIJALNA ZALOGA SAMOVZNIC